**KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH**
Adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421
e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/MR/1377 /2025 Warszawa, 30 .12.2025 r.

**Pan**
**Stefan Krajewski**
**Minister Rolnictwa**
**I Rozwoju Wsi**

***Szanowny Panie Ministrze,***

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, popierając wniosek Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, zwraca się do Pana Ministra o ograniczenie zakresu danych prezentowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w GEOPORTALu, gdzie dane o uprawach poszczególnych rolników dostępne są dla wszystkich użytkowników internetu.

Są to często dane wrażliwe, np. dane biznesowe, które mogą posłużyć konkurencji, podmiotom skupowym, czy sieciom handlowym do szacowania skali produkcji i wywierania presji handlowej na poszczególnych rolników. Uważamy, że ujawnianie tak szczegółowych danych może naruszać tajemnicę przedsiębiorstwa, co może spowodować starty finansowe rolników.

Przedstawiając powyższe

*Pozostaję z poważaniem*

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ

Załącznik:

Pismo Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej L.dz. 3827/12/2025-RR z 15.12.2025 r. zawierające szczegółowe uzasadnienie wniosku

# WARMIŃSKO-MAZURSKA IZBA ROLNICZA

10-416 Olsztyn ul. Towarowa 1 tel/fax 089 534 05 67

www.wmirol.org.pl e-mail: wmirol@wmirol.org.pl

*Biura terenowe:*

**Bartoszyce**
Ul. Kętrzyńska 45 A
11-200 Bartoszyce
tel/fax 89 762-02-55

**Elbląg**
ul. Nowodworska 10 B
82-300 Elbląg
tel/fax 55 236-77-02

**Giżycko**
ul. Przemysłowa 2
11-500 Giżycko
tel/fax 87 428-14-94

**Nowe Miasto Lubawskie**
ul. Grunwaldzka 3
13-300 N.M Lubawskie
tel/fax 56 474-49-11

**Olecko**
Al. Zwycięstwa 10
19-400 Olecko
tel.690-166-030

**Szczytno**
ul. Lipperta 10
12-100 Szczytno
tel./fax 89 624-01-49


Olsztyn, dn. 15.12.2025 r.

L.dz. 3827 /12/2025– RR

NR: 2998 PODPIS WPŁYNĘŁO

Szanowny Pan
**Stefan Krajewski**
**Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

Krajowa Rada Izb Rolniczych

**dotyczy:** nadmiernej szczegółowości danych dotyczących gospodarstw rolnych udostępnianych publicznie przez ARiMR w Geoportalu ARiMR – **wniosek o ograniczenie zakresu danych oraz dokonanie przeglądu zgodności praktyki z art. 16a ustawy o krajowym systemie ewidencji**

Szanowny Panie Ministrze,

działając na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, w imieniu Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej zwracamy się z wnioskiem o podjęcie pilnych działań nadzorczych i legislacyjnych w związku z praktyką Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa polegającą na udostępnianiu w publicznym Geoportalu ARiMR bardzo szczegółowych danych dotyczących gospodarstw rolnych.

## I. Kontekst prawny

Na mocy ustawy z dnia 17 października 2025 r. o zmianie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 1700) zmieniono brzmienie art. 16a ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2025 r. poz. 865).

Zgodnie z nowym art. 16a ust. 1:

*„Prezes Agencji udostępnia publicznie, nieodpłatnie i w postaci elektronicznej, za pośrednictwem usług, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, dane przestrzenne zawarte w systemie identyfikacji działek rolnych, w systemie wniosków geoprzestrzennych oraz w systemie kontroli i kar, dotyczące wektorowych granic i powierzchni:*

1. *działek referencyjnych (...),*
2. *maksymalnego kwalifikującego się obszaru (...),*
3. *elementów, obszarów i gruntów wymienionych w art. 2 ust. 7 lit. d–g rozporządzenia 2022/1172;*
4. *trwałych użytków zielonych;*
5. *deklarowanych przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności:*

*a) upraw rolnych albo innych sposobów użytkowania,*

*b) elementów krajobrazu utworzonych zgodnie z art. 31 ust. 1a rozporządzenia 2021/2115.”.*

15.12
14:55

W ust. 2 doprecyzowano, że dane te „nie obejmują danych osobowych" w rozumieniu RODO.

W uzasadnieniu do projektu wskazano m.in. na potrzebę upowszechniania danych wysokiej wartości, rozwój innowacyjnych usług oraz otwieranie danych sektora publicznego, w tym w związku z rozporządzeniem (UE) 2023/138 i „Programem otwierania danych na lata 2021–2027".

**II. Aktualna praktyka ARiMR – nadmierna szczegółowość ujawnianych informacji**

Z informacji napływających do Izby od rolników oraz z własnej analizy działania Geoportalu ARiMR wynika, że w efekcie wdrożenia nowych przepisów:

1. Po kliknięciu w konkretną działkę rolną użytkownik ma możliwość uzyskania informacji nie tylko o wektorowych granicach i powierzchni działki referencyjnej i o typie użytkowania czy podstawowym rodzaju uprawy, lecz również m.in. o:
   - łącznej powierzchni gruntów deklarowanych do płatności przez danego rolnika (na poziomie gospodarstwa),
   - szczegółowych informacjach o zastosowanych lub planowanych ekoschematach,
   - planowanych zabiegach agrotechnicznych wynikających z treści wniosku (np. liczba przewidzianych koszeń, planowane terminy zabiegów, zobowiązania dotyczące ochrony roślin, nawożenia, gospodarowania resztkami pożniwnymi).
2. Widoczne są w praktyce dane, które pozwalają na odtworzenie całej struktury produkcji roślinnej gospodarstwa, jego stopnia intensywności oraz przyjętej strategii agrotechnicznej.
3. Dane te są publicznie dostępne dla każdego użytkownika Internetu, z możliwością analizy, pobierania i dalszego przetwarzania.

Tak daleko idący poziom szczegółowości budzi poważne wątpliwości prawne i praktyczne.

**III. Wątpliwości co do zgodności praktyki z art. 16a ustawy**

W ocenie Izby Rolniczej aktualny sposób udostępniania danych wykracza poza upoważnienie ustawowe – Art. 16a ustawy w sposób wyraźny ogranicza zakres udostępnianych danych do „wektorowych granic i powierzchni" określonych kategorii obiektów (działki referencyjne, maksymalny kwalifikujący się obszar, określone elementy, trwałe użytki zielone, deklarowane uprawy/sposoby użytkowania i nowe elementy krajobrazu).

Nie zawiera natomiast podstawy do:

- prezentowania na poziomie gospodarstwa łącznej powierzchni gruntów zadeklarowanych do płatności przez danego rolnika,
- ujawniania szczegółowych zobowiązań jednorocznych, deklarowanych ekoschematów; planowanych oraz wykonanych zabiegów agrotechnicznych
- ujawienia zobowiązań długoterminowych (5-letnich): ekologicznych oraz botanicznych

Podkreślić należy, że ustawodawca posłużył się zamkniętym katalogiem elementów i precyzyjnie wskazał, że chodzi o dane „dotyczące wektorowych granic i powierzchni", co należy rozumieć przede wszystkim jako dane geometryczne (położenie, kształt, powierzchnia) i niezbędne, podstawowe atrybuty klasyfikacyjne, a nie pełne odwzorowanie treści wniosków płatniczych.

Co więcej działanie ARiMR narusza zasadę minimalizacji danych oraz może w praktyce prowadzić do przetwarzania danych osobowych.

Zwrócić należy uwagę, że dane dotyczące łącznej powierzchni gospodarstwa objętej wsparciem, szczegółowych zobowiązań ekoschematycznych, planowanych praktyk i zabiegów agrotechnicznych, w zestawieniu z otwartymi rejestrami (ewidencja gruntów i budynków, księgi wieczyste) oraz faktyczną, powszechną wiedzą lokalną o tym, kto użytkuje daną nieruchomość, pozwalają na identyfikację konkretnego rolnika będącego osobą fizyczną!

W naszej ocenie oznacza to, że dane te mają w istocie charakter danych osobowych w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO, co stoi w sprzeczności z art. 16a ust. 2 ustawy, a jednocześnie rodzi pytania o brak należytego uwzględnienia: zasady minimalizacji (art. 5 ust. 1 lit. c RODO), zasady ograniczenia celu (art. 5 ust. 1 lit. b RODO), oceny ryzyka oraz ewentualnej oceny skutków dla ochrony danych (art. 35 RODO).

Dodatkowo takie działanie wykracza poza zakres niezbędny do realizacji celów wynikających z rozporządzeń 2021/2116 i 2022/1172. Art. 67 ust. 3 rozporządzenia 2021/2116 zobowiązuje państwa członkowskie do udostępniania „zestawów danych" z systemu zintegrowanego, mających znaczenie dla infrastruktury informacji przestrzennej i monitorowania polityk UE. Przepisy wykonawcze (w tym rozporządzenie 2022/1172) koncentrują się na: identyfikacji działek referencyjnych, maksymalnym kwalifikującym się obszarze, wybranych elementach środowiskowych (np. elementy krajobrazu, obszary Natura 2000, torfowiska), określeniu położenia trwałych użytków zielonych. Nie ma natomiast wymogu, by publicznie ujawniać szczegółowe zobowiązania poszczególnych rolników w ramach ekoschematów oraz planów zabiegów, w sposób pozwalający na odtworzenie indywidualnej strategii gospodarowania.

**IV. Negatywne skutki nadmiernej przejrzystości dla rolników**

Z perspektywy samorządu rolniczego kluczowe znaczenie mają praktyczne skutki aktualnej praktyki ARiMR, w szczególności:

1. Zwiększenie napięć sąsiedzkich i fali donosów z uwagi na publiczny wgląd w szczegółowe deklaracje w zakresie ekoschematów, czy też udostępnianie informacji o planowanych zabiegach agrotechnicznych. Powyższe w połączeniu z faktyczną obserwacją tego, co dzieje się na polu, sprzyja licznym donosom sąsiedzkim – często motywowanym osobistymi konfliktami, a nie rzeczywistą troską o zgodność z prawem. Prowadzi to będzie do dodatkowego obciążenia ARiMR i organów kontrolnych, stresu i poczucia zagrożenia po stronie rolników, naruszenia atmosfery współpracy na obszarach wiejskich.
2. Ujawnienie wrażliwych informacji biznesowych zawartych w systemie geoportal będzie pozwalało osobom trzecim (w tym konkurencji, podmiotom skupowym, sieciom handlowym) na:
   - szczegółowe poznanie struktury upraw, płodozmianu oraz zastosowanych ekoschematów w danym gospodarstwie,
   - szacowanie skali produkcji i potencjału podażowego konkretnego rolnika,
   - ocenę poziomu intensywności gospodarowania.

   Powyższe może osłabiać pozycję negocjacyjną rolników wobec podmiotów skupowych lub kontraktujących produkcję, jak również naruszać tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

3. Zagrożenie dla bezpieczeństwa gospodarstw. Podanie szczegółowych informacji o rodzaju upraw (w tym upraw wysokowartościowych), rozmieszczeniu i powierzchni takich upraw, może zostać wykorzystane przez osoby o złych intencjach (np. do kradzieży płodów rolnych, celowego niszczenia upraw, czy planowania innych działań przestępczych). W połączeniu z danymi o położeniu zabudowań i maszyn rolniczych zwiększa to ryzyko dla bezpieczeństwa gospodarstw.
4. Utrata zaufania do instytucji publicznych. Rolnicy zgłaszają do Izby obawy, że ich dane są „nadmiernie eksponowane" w przestrzeni publicznej, a instytucje państwowe nie respektują wystarczająco ich prawa do prywatności oraz bezpieczeństwa gospodarowania. W ocenie WMIR może to prowadzić do niechęci do wchodzenia w nowe interwencje (w tym ekoschematy), czy wręcz zniechęcać do korzystania ze wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

**V. Wnioski i postulaty Izby Rolniczej**

Mając na uwadze powyższe, wnosimy o przeprowadzenie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pilnego przeglądu praktyki udostępniania danych przez ARiMRz punktu widzenia:

- zgodności z art. 16a ustawy o krajowym systemie ewidencji,
- zgodności z przepisami RODO (w szczególności zasadą minimalizacji danych oraz ryzykiem re-identyfikacji rolników),
- proporcjonalności ingerencji w sferę prywatności i tajemnicy przedsiębiorstwa rolników.

Dodatkowo wnosimy o wydanie wytycznych zobowiązujących ARiMR do ograniczenia zakresu danych udostępnianych publicznie w szczególności poprzez:

- rezygnację z publicznego pokazywania:
  a) łącznej powierzchni gruntów deklarowanych do płatności na poziomie gospodarstwa (rolnika),
  b) szczegółowych informacji o zobowiązaniach i planowanych zabiegach w ramach ekoschematów,
  c) jakichkolwiek informacji pochodzących z systemu kontroli i kar wykraczających poza konieczne minimum przestrzenne,
- pozostawienie w ogólnodostępnym Geoportalu wyłącznie tych informacji, które wynikają wprost z katalogu art. 16a (geometria, powierzchnia, podstawowa klasyfikacja upraw/sposobu użytkowania, elementy krajobrazu), w formie, która nie pozwala na łatwe powiązanie z konkretną osobą fizyczną.

Postulujemy również rozważenie przeprowadzenia zmian legislacyjnych doprecyzowujących art. 16a tak aby:

- jednoznacznie wskazać, że udostępniane publicznie dane mają dotyczyć wyłącznie geometrii i powierzchni obiektów przestrzennych oraz niezbędnych, ogólnych kategorii użytkowania (np. rodzaj uprawy, typ TUZ),
- wykluczyć możliwość publikowania szczegółowej treści zobowiązań rolników wynikających z wniosków o płatności,
- określić zasady stosowania anonimizacji lub agregacji (np. na poziomie gminy/powiatu) dla celów badań naukowych i rozwoju usług, przy jednoczesnej ochronie prywatności rolników.

Podsumowując, jako samorząd rolniczy podzielamy ideę racjonalnego otwierania danych publicznych i wykorzystania potencjału danych przestrzennych dla rozwoju rolnictwa precyzyjnego oraz badań naukowych. Nie może się to jednak odbywać kosztem nadmiernej ekspozycji indywidualnych gospodarstw rolnych oraz naruszenia podstawowych standardów ochrony prywatności i tajemnicy przedsiębiorstwa.

*Z poważaniem*

PREZES
Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej
Romuald Tański

*Do wiadomości:*

*1. Premier RP*

*2. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa*

*3. Krajowa Rada Izb Rolniczych*